

Sygn. akt IV CSK 90/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa A. Ł. i I. Ł.
przeciwko J. G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 czerwca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 30 października 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w B. z dnia 26 kwietnia 2013 r. w ten sposób, że uwzględnił roszczenie powodów o zasądzenia na ich rzecz kwoty 184 000 zł tytułem zwrotu niesłusznie zatrzymanej przez pozwanego części ceny za nabytą nieruchomość.

Pozwany powołał w skardze kasacyjnej obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazał na przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Występowanie istotnych zagadnień prawnych połączył z koniecznością udzielenia odpowiedzi na szereg pytań dotyczących: dopuszczalności wydania przez sąd drugiej instancji wyroku reformatoryjnego opartego na odmiennych od dokonanych przez sąd pierwszej instancji okolicznościach faktycznych i prawnych, bez odniesienia się do ustaleń sądu pierwszej instancji; nieuchylenia wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, w sytuacji stwierdzenia nieważności postanowień umowy dopiero na etapie postępowania apelacyjnego, co mogło naruszyć zasadę dwuinstancyjności postępowania i zarazem pozbawić strony prawa do podniesienia twierdzeń i dowodów związanych z nieważnością czynności prawnej; kwestii obowiązku sądu drugiej instancji zbadania zaistnienia przesłanek z art. 58 § 3 in fine k.c.; uprawnienia sądu do zastąpienia postanowień uznanych za nieważne, postanowieniami o innej treści, czy też jedynie stwierdzenia nieważności i pozostawienia w mocy pozostałej części umowy; zakresu wzbogacenia, na gruncie art. 409 k.c., osoby, która otrzymała nienależne świadczenie w sytuacji obowiązku uregulowania wymaganych podatków.

Sąd najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej, będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi

kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Ugruntowane zostało w orzecznictwie zapatrywanie, że skarżący powinien wskazać przepisy prawne, na tle stosowania których wyłoniło się zagadnienie, sformułować je, podać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen, a nadto motywację, że rozwiązanie go jest istotne nie tylko w rozpoznawanej sprawie, ale także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz.151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.).

Przedstawione przez skarżącą zagadnienia nie odpowiadają wskazanym wymaganiom. Poruszone w nich kwestie nie stanowią nowego i nierozwiązanego dotychczas problemu, ponieważ były już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, częściowo nawet powołanego w uzasadnieniu wniosku. Wywody skarżącego zmierzają do poddania ocenie kwestionowanego orzeczenia, nie uwzględniają tego, że zwykle wątpliwości interpretacyjne związane są z procesem stosowania prawa, a zatem nie każde mogą być kwalifikowane jako istotne i nowe. Utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego daje wyraz traktowania postępowania apelacyjnego jako kontynuacji postępowania rozpoznawczego, z uwzględnieniem obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego, jeśli zachodzi konieczność podyktowana rozpoznaniem sprawy. Uprawnienia Sądu drugiej instancji w tym względzie nie zostały wyłączone ani ograniczone, co odnosi się do oceny potrzeby uzupełnienia postępowania dowodowego. Skarżący nie wskazał, że problematyka nieważności czynności prawnej będąca przesłanką roszczenia o świadczenie wymaga wypowiedzi Sądu Najwyższego ze względu

na istotne i nowe zagadnienia. Odnosi się to również do wykładni art. 409 k.c. Wszystkie obszernie uzasadnione kwestie sprowadzają się do problemu zastosowania prawa w tej konkretnej sprawie, co nie należy do przesłanek przyczyny objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, która Sąd Najwyższy bierze pod uwagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[aw]